

PRANEŠIMŲ TEZĖS¹ **ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ**

Оксана НІКА

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Нобельське Євангеліє 1520 року в книжній спадщині Великого князівства Литовського

Наукова проблема, що порушується в доповіді, – рукописна книга початку 16 століття як віддзеркалення релігійного і мовного життя у Великому князівстві Литовському, Схарактеризовано мовно-культурні традиції в Нобельському Євангелії, унікальний кириличний пам'ятці 1520 року, створений у Великому князівстві Литовському. Це Тетросєвангеліє було переписане церковнослов'янською мовою на Поліссі, у Ноблі, звідси й походить назва рукопису.

Нобельське Євангеліє ще недостатньо досліджене, за винятком кількох його описів, надрукованих у 70-80-их рр. 19 ст. (П. Гільтебрандт, Ф. Добрянський) і сучасних каталогах (Н. Морозова). Із 60-х рр. 19 ст. історія рукопису пов'язана з Віленською публічною бібліотекою, в якій було засновано Рукописний відділ та укладено перші описи пам'яток. Нинішнє місце зберігання рукопису – Бібліотека Академії наук Литви імені Врублевських (лит. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka), де удоступнено електронну копію (лит. Nobelio evangelija / Нобельське Євангеліє. З'ясовано окремі орфографічні та фонетичні ознаки «руської редакції» церковнослов'янської мови, основні вияви другого південнослов'янського впливу в орфографії рукопису, що розкривають книжні традиції 16 століття, відцентровість центрів переписування текстів і мовну інтерференцію. Унікальність Нобельського Євангелія полягає також у його конкретній просторово-часовій локалізації: 1520 року дяк переписав Тетросєвангеліє на Поліссі, у Ноблі, тоді – Пінського повіту (зараз – Зарічненський район Рівненської області, Україна). У післямові також розкрито соціальне коло осіб, що спричинилися до його написання, персоналізовано переписувача(-ів) тексту.

Ключові слова: *Нобельське Євангеліє, рукопис, мовно-культурні традиції, церковнослов'янська мова «руської» редакції, другий південнослов'янський вплив, фонетико-орфографічні явища.*

Людмила АРХИПОВА

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Цільова аудиторія культурного туризму – практика України

Проект «Валоризація історико-культурної спадщини через розвиток та популяризацію Карпатського культурного шляху», що реалізовувався в рамках програми транскордонного співробітництва за фінансової підтримки

¹ Pranešimų tezės neredaguotos / Тези доповідей в авторській редакції